І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

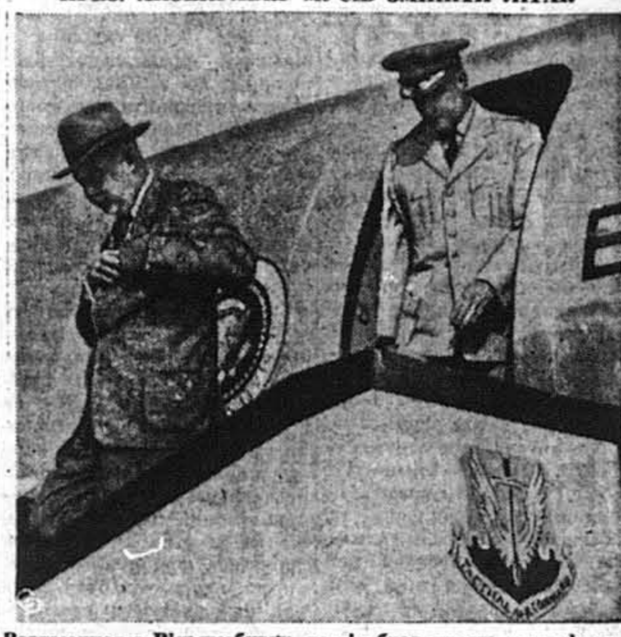
Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 122. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ЧЕРВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 27, 1957 No. 122. VOL. LXIV.

ГУБЕРНАТОРИ СТАВЛЯТЬСЯ ПРИХИЛЬНО ДО ПЛЯНУ ПОШИРИТИ ФУНКЦІЇ СТЕЙТІВ

Вільямсбурґ. — Більшість губернаторів, що беруть участь у своїй 49-ій річній конференції, поставилася прихильно до пропозиції през. Айзенгавера, щоб стейти перейнями більшу відповідальність не тільки за вирішування, але й за виконування тих завдань федерального уряду, що стосуються їх терену. Майже всі губернатори погоджуються з Президентом у тому, що треба створити окремий загальнокрайовий орган, якусь раду чи комісію, яка зайнялася б поновним розподілом між федеральні і стейтові влади деяких функцій федерального уряду і водночас із цим завдань, зв'язаних із збиранням податків. Все ж таки, багато з губернаторів висловлюють сумніви, чи такий розподіл вдасться скоро перевести і чи він приведе до справді конкретних успіхів. Найпершим кроком до здійснення Айзенгаверових пропозицій вважають деякі з губернаторів відмову федерального уряду від дальшого перебирання тих чи інших функцій, які наділі повинні належати до стейтів. Під час дебат над пропозицією Президента губернатор Мериленду Теодор Р. МекКелдін (республіканець) подав формальну резолюцію, щоб конференція губернаторів прийняла пропозицію през. Айзенгавера і створила запропоновану ним комісію для розгляду проблем, зв'язаних з розподілом функцій між обидві влади. Є всі вигляди на те, що губернатори приймуть цю резолюцію ще перед закінченням своєї конференції. На думку губернатора МекКелдіна перейняття стейтами деяких федеральних функцій скріпить не тільки окремі стейти і їх владу, але теж буде великим скріпленням і самого федерального уряду, сила якого основується передусім на волі і силі окремих стейтів і в дальшому теж окремих громадян. З демократичних губернаторів пропозицію Айзенгавера підтримує демократичний губернатор Пенсилвенії Лідер. Губернатор висловив погляд, що якщо стейти хочуть взяти на себе більше відповідальности, то вони повинні перевести потрібні зміни у своїх конституціях. Поставилися прихильно до пляну президента, зокрема щодо перекинення деяких податків на стейти, теж і представники деяких ділянок американської індустрії.

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР МУСІВ ЗМІНИТИ ЛІТАК

Вертаючися з Вільямсбурґу, де він брав участь у конференції губернаторів, през. Айзенгавер мусів залишити на летунській базі у Ленґлей, Вірджінія, з огляду на невелике пошкодження в електричній системі, свій літак „Колумбіна III" і вертатися до Вашинґтону іншим літаком. За Президентом його особистий пілот полк. Дрейпер.

ҐРОМИКО НАЗИВАЄ ГЕНЕРАЛА НОРСТЕДА „ВОЄННИМ НАЦЬКУВАЧЕМ"

Москва. — Совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико скликав у вівторок 25-го червня ц. р. закордонних журналістів у Москві, що було першою такою подією за останніх чотири роки. Однак це не була пресова конференція, бо Ґромико обмежився тільки до відчитання довгої, лайливої проти Заходу заяви, та не допустив до ніяких запитів. Свою заяву нав'язав до зізнань головного команданта збройних сил НАТО генерала Лоріса Норстеда перед Сенатською Комісією для закордонних зв'язків і зробив особу генерала Норстеда центром своїх лайок і атак. Мовляв, генерал Норстед „закликав до дальших перегонів у зброєнні" та „нацьковував до війни", а такий його виступ піддає під сумнів щирість ЗДА щодо інтенцій роззброєння. Що більше — твердив ромико — ЗДА ведуть „аґресивну" політику в Европі і в Азії, оживлюючи мілітаризм в Німеччині і в Японії „в ім'я мітичної комуністичної небезпеки". Ґромико домагався, щоб Америка й інші члени НАТО „поставили генерала Норстеда на відповідне йому місце". — Державний секретар Доллес ствердив на своїй пресовій конференції, яку він відбув в кілька годин після заяви Ґромика, що виступ того большевика мав „очевидний пропаґандивний характер". Доллес пригадав, що ген. Норстед якраз доказував, що НАТО і ЗДА не мають аґресивних замірів і не розпічнуть війни, а тільки пояснював, що коли б СССР розпочав війну, то НАТО має достаточну силу — знищити совєтський воєнний потенціял. Войовничо-напастлива промова Ґромика викликала теж сумніви в кулуарах Лондонської конференції роззброєння: чи виступ Ґромика — це новий епізодичний пропаґандивний „трюк", чи заповідь, що Совєти змінять тактику в Лондоні і з розмірно спокійної дебати перейдуть знову на давній привичний тон лайок та обвинувачень? Західні делеґати рішили, що правду викаже тільки — майбутня практика.

ЗДА ЗАПРОПОНУВАЛИ ТРИ СТАДІЇ РОЗЗБРОЄННЯ

ДОГОВОРУ ПРО ПЕРШУ СТАДІЮ НЕ БУДЕ ПЕРЕД КІНЦЕМ РОКУ. — ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ВИЯСНЮЄ ПОДРОБИЦІ

Лондон. — З'єдинені Держави запропонували на Лондонській конференції роззброєння у вівторок 25 червня ц. р., щоб міжнародне роззброєння вести у трьох ступневих стадіях. У першій стадії можна зредукувати збройні сили ЗДА і СССР до рівня 2.500.000 вояків, у другій — після поправи політичних відносин — до рівня 2,100.000 вояків, а у третій стадії — якщо дві попередні викажуться тривкі й позитивні — до 1,700.000 вояків. До роззброєння у першій стадії належало б також тимчасове припинення експериментальних вибухів ядрової зброї, сполучене з умовою про припинення чи сповільнення продукції ядрового матеріялу для цілей зброєння, та частинна летунська інспекція в рямцях міжнародної контрольної системи. Коли совєтський делеґат Валеріян Зорін запитав, що треба розуміти під поправою політичних відносин, Герольд Стассен заявив, що в першій мірі повинно прийти з'єдинення Німеччини на основах, прийнятливих для Німецької Федеративної Республіки. Стассен пригадав при цьому совєтську заяву з 10 травня 1955 року, в якій казалося, що поступ у поправі міжнародної ситуації повинен бути пов'язаний з проблемою роззброєння, — себто Совєти признали були те саме, чого тепер домагається Захід. Далі, Стассен навів заяву през. Айзенгавера з 28 травня ц.р., в якій Президент вказав спеціяльно на з'єдинення Німеччини, яке стало б доказом, що міжнародна ситуації поправилась.

Про проблему роззброєння було багато мови на останній пресовій конференції державного секретаря Джана Фостера Доллеса, яка відбулась в тому самому дні, в якому у Лондоні Герольд Стассен представив нові американські подробиці, а саме у вівторок 25 червня ц. р. Найістотнішою заявою Доллеса — як виходить з тексту тієї пресової конференції — було його ствердження, що годі сподіватися, щоб можна було договір про роззброєння дати на розгляд Сенату ще в цьогорічній сесії. В найкращому випадку це могло б статися щойно з початком наступного року. Державний секретар звернув увагу, що напр. Совєти ще не погодились навіть у принципі на пов'язання справи обмеження продукції ядрового матеріялу для військових цілей з припиненням ядрових експериментів, а після такої принципової згоди треба би щойно порозумітись про спосіб контролі, як заґарантувати здійснення такої умови. Так само не існує ще порозуміння щодо контрольної системи над припиненням експериментальних вибухів, бо осягнено тільки в принципі згоду Совєтів на встановлення контрольних пунктів — де вони мали б бути, скільки їх і т. д., все це ще у мряці. Так само все ще тільки дебатується над летунською інспекцією. Доллес признав кращу атмосферу на Лондонській конференції, але перестерігав проти надмірного оптимізму. З окремих подробиць, якими цікавились журналісти, він виявив, що погодившись на тимчасове припинення експериментальних вибухів атомової зброї не конче треба би відразу припинити продукцію ядрового матеріялу, але треба би відразу договоритись про час і спосіб припинення такої продукції та про перенесення запасів ядрового матеріялу для мирних цілей.

Військовий прокуратор відкликав оскарження Нікерсона в шпигунстві

Гантсвілл, Алабама. — Військовий прокуратор відкликав оскарження полк. Дж. С. Нікерсона в шпигунстві і в кривоприсязі, коли він сам признався до вини в тому, що порушив зарядження щодо безпеки секретних інформацій про керовані ракети. Після того військовий суд обвинувачує полковника Нікерсона в тому, що провинився в 15 менших провинах. Після відкинення більших обвинувачень грозить полковникові менша кара тюрми: не 46 років, тільки найбільше 30 років ув'язнення, а також непочесне звільнення з військової служби. Полковник Нікерсон має боронитися тим, що видав інформації про керовані ракети неуповноваженій особі, але в тих інформаціях не було нічого секретного. Оборонець оскарженого має підкреслювати ту обставину, що визначування секретности військових документів відбувається не на науковій базі, тільки згідно з опінією призначеного до цього старшини, який деколи може помилятися.

Доллес осуджує продаж підводних човнів Єгиптові та не довіряє „демократизації" Комуністичного Китаю

Вашинґтон. — З'єдинені Держави поставились неґативно до факту продажу Совєтським Союзом трьох підводних човнів Єгиптові, вважаючи, що він був „передуманою спробою" зберігати надалі напруження і небезпеку війни на Середньому Сході". Однак у зв'язку з цим збільшенням воєнного потенціялу Єгипту, ЗДА не вирішили ще, чи можна продати зброю Ізраїлеві, не прийшовши ще до переконання, що порушено „баланс" військової сили, існуючий на Середньому Сході. Таке заявив державний секретар Дж. Ф. Доллес на своїй останній пресовій конференції в минулий вівторок. З інших зоторкнених на тій конференції справ — цікавою була відповідь державного секретаря на запит журналістів щодо останнього „лібералізуючого" виступу комуно-китайського диктатора Мао Тсе-тунґа, який поручив був процвітання „сотні квітів" в одному саду. Доллес признав, що він читав ту промову і то кількакратно, хоч не дуже добре зрозумів, який її дійсний сенс. Він висловив здогад, що може в даному випадку річ іде про дозволення „сотням квітів" виставити свої голови над поверхню комуно-китайського життя, щоб їх — зрізати. Доллес поручив терпеливість у вичікуванні на докази, чи дійсно в комуністичному Китаї настане більша толеранція у відношенні до розбіжних із комуністами поглядів.

Айзенгавер проти підвищення платень поштовим працівникам

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер вислав листа до голови комісії для поштових справ і цивільних працівників конґресмена Тома Миррі, в якому заявився проти підвищування платень поштовим працівникам, бо це було б перешкодою для зменшення прибуткових податків. Ця комісія розглядає тепер внесок про збільшення платень поштових службовиків. Айзенгавер написав, що збільшення платень поштовикам потягло б за собою збільшення платень і іншим цивільним урядовцям. На цій комісії зізнавав секретар скарбу Джордж М. Гомфрі, який підтримав президента Айзенгавера, кажучи, що збільшення платень збільшило б федеральні видатки на більйони долярів річно. Гомфрі відмовився сказати, чи Айзенгавер поставить „вето", якщо б Конґрес ухвалив законопроєкт про більші платні поштовикам. Президент заявив в своєму листі, що і Конґрес і уряд змагають до такої надвишки в федеральному бюджеті, яка вможливила б зменшити федеральне заборгування і одночасно зменшити прибуткові податки для всіх. „Загальне збільшення платень федеральним працівникам, казав Президент, було б перешкодою до цієї мети".

Державний департамент не дав дозволу пані Ф. Д. Рузвелт на в'їзд до Китаю

Ню Йорк. — Пані Ф. Д. Рузвелт повідомила в своїй щоденній статті, які вона пише до деяких щоденників, що державний департамент відмовив видати їй дозвіл на в'їзд до комуністичного Китаю. Вона написала, що віддавна плянувала поїхати до Китаю, щоб зібрати відомості про ту країну та відбути інтерв'ю з її комуністичними провідниками. Та коли вона вислала свій пашпорт до Вашинґтону, щоб на ньому видали їй дозвіл на виїзд до Китаю, їй відмовили в тому. Представник державного департаменту заявив, що зроблено це на тій самій підставі, згідно з якою відмовляється дозволу на виїзд до тієї країни всім іншим журналістам. Пані Рузвелт заявила, що вона хотіла розмовляти також із вдовою по засновнику китайської республіки панею Сун Ят-сен, яку вона дуже шанує.

Іран і Йорданія потвердили взаємний оборонний союз

Баґдад. — Після від'їзду йорданського короля Гуссейна, який всю минулу суботу й неділю конферував з королем Іраку Фейзалем II, появився в минулий понеділок 24 червня ц. р. в столиці Іраку Баґдаді комунікат, в якому найважливішою точкою є застереження проти вмішування у внутрішні справи будь-якої арабської держави — будь-якою іншою арабською державою. Цей зворот — за коментарями преси — виразно звернений проти Єгипту й Сирії. Обидва королі проголосили „своє тверде рішення зберегти повну незалежність обох королівств" — ця заява зверталась проти „федералістичних" тенденцій, що їх пропаґував колишній про-єгипетський уряд в Йорданії. Однак водночас той йорданськo-іракський комунікат говорить про потребу оборони „арабського світу всіми арабськими державами" та висловив думку, що це повинна перевести Арабська Ліґа відповідним оборонним пактом усіх арабських держав. Обидва королі підтримали також „арабський погляд на проблему Палестини" та заявили „свою безоглядну опозицію супроти імперіялізму і свою поміч альжирському народові в його боротьбі за волю і незалежність". У тому комунікаті нічого не сказано про фінансову допомогу Іраку Йорданії, але ця справа нібн є предметом розгляду іракського уряду. Фінанси Іраку також погіршились внаслідку довгої перерви в експорті нафти під час Суезької кризи.

Чеські комуністи — вірні Москві

Прага. — У теперішній дискусії серед міжнародних комуністів на тему нових теорій, проголошених комуно-китайським диктатором Мао Тсе-тунґом, чеські комуністи рішуче станули по совєтському боці й проти Мао Тсе-тунґа. Секретар комуно-чеської партії Ірі Гендрих виголосив на зібрані ЦК тієї партії ще 13 червня ц. р. промову, яку щойно тепер оприлюднено та в якій він перестеріг чеських інтелектуалістів проти надій на лібералізацію режиму. Мовляв, комуно-китайських відносин не можна порівнювати з чеськими. В азійських і африканських країнах „буржуазні" кола беруть участь разом із „пролетарськими" у боротьбі проти „імперіялістів", коли тим часом чеськословацька „буржуазія" не примирилася з комуністичним режимом і „активно підміновує його". Гендрих інтепретував фразу Мао Тсе-тунґа про „сотні квітів" в одному городі, не як спробу замирення марксизму з капіталізмом, а як спосіб у „здобуванні буржуазної ідеологої в одвертому зударі поглядів". І комуно-чеський ватажок відмовився від амбіції покорити собі ‚буржуазну ідеологію' шляхом „переконування", бо, мовляв, ту „буржуазію" треба знищити, як свого ворога. По тій самій лінії пішла заява комуно-чеського віце-прем'єра Вацлава Копецького: він гостро натаврував „ревізіоністів, націоналістів і буржуазних лібералів" серед письменників та заявив, що комуно-чеська партія „ніколи не дозволить, щоб західньо-буржуазна декаденція процвітала в її городі".

Літаки слідкують за першим в цьому році гураґаном

Джексонвілл, Флорида. — Бюро погоди повідомляє, що літаки фльоти стежать за першим в цьому році гураґаном, який зформувався в затоці Кемпечі. Бюро погоди передбачає, що той гураґан може вдарити на Тексас або Луїзіяну („сезон гураґанів" звичайно починається коло 15-го червня). Першу вістку про виникання цього гураґану подав рибацький човен, який завважив буревій із швидкістю 60 миль на годину у віддалі 170 миль від Тампіко, Мехіко. 25-го червня по полудні швидкість гураґану становила 100 миль на годину, а його швидкість вперед виносила 12 миль на годину, Найновіші радіові вістки з ранку 26-го червня повідомляли, що швидкість цього гураґану збільшилася і що він може вдарити на стейт Луїзіяну. Населення загрожених стейтів вже повідомлено про небезпеку.

Генеральний прокуратор Ню Гемшир проти рішення Найвищого Суду

Сан Велі, Айдаго. — Голова Крайового Товариства Генеральних Прокураторів генеральний прокуратор стейту Ню Гемпшир Луїс С. Ваймен промовляв на відкритті конвенції цього товариства і сказав, що скасування засуду на підривних комуністичних провідників Найвищим Судом ЗДА є дуже шкідливе для цієї країни. „Це страхітливе рішення, казав Ваймен, спричинило те, що ЗДА стоять тепер на 25 років взаді в своїх змаганнях виявити, що льояльні до чужої держави особи можуть вводити троянські коні до цієї країни. Це рішення Найвищого Суду насилує конституцію країни, інтерпретуючи її протилежно до інтенцій тих, які її ухвалювали. Воно також дезорієнтує молодь, яка бажає вірно зрозуміти відношення між одиницею і державою, між комунізмом і капіталізмом. Прокуратор Ваймен мав на думці рішення НС ЗДА про те, що конґресова комісія незаконно переслухувала запідозрених в комунізмі проф. П. М' Свізі і робітничого провідника Дж. Т. Воткінса. Ваймен сказав, що не можна твердити, як це робить Найвищий Суд, що комунізм — це звичайна політична партія, яка не загрожує демократичним установам цієї країни.

Сіямський король відкрив парлямент

Банкок. — Король Сіяму (Таї), 29-річний Фумільфоль Адульдет, із великою східньою парадою відкрив в минулий понеділок нову сесію парляменту цеї країни. Прем'єром тієї країни є ген. Пібуль Сонґграм, але його становище не є тепер — як твердять закордонні обсерватори в Сіямі — таке сильне, як було в 1947 році, коли він прийшов до влади внаслідку кривавого військового перевороту. У своїй престольній промові король заповів, що „мій уряд буде старатися піднести промисл, збудувати більше шкіл та ввести повну демократію в 1962 році". Зворот про „повну демократію" стосується теперішнього устрою в Сіямі, в якому половину парляментарних послів вибірається в загальному голосуванні, а половину призначає уряд. В останніх виборах в лютому ц. р. уряд здобув на 160 обраних послів тільки 85, а решта належить до опозиції. Ясно, що з-поміж призначених урядом послів — більшість є членами урядової партії. У престольній промові заповіджено теж нав'язання дипломатичних взаємин „із більшою кількістю держав, аніж досі", але речник уряду пояснив згодом, що уряд не має заміру нав'язувати дипломатичних взаємин із комуністичним Китаєм. Все ж, існують познаки, що теперішній уряд не ставиться вже до комуністичного Китаю так безкомпромісово, як ставився був раніше. Сіям (Таї) належить до антикомуністичного пакту СЕАТО, але це не перешкоджує сіямській пресі раз-у-раз атакувати Захід та зокрема Америку.

Ромульо твердить, що комуністичний терор не змінився

Атлянтик Сити, Н. Дж. — Філіппінський амбасадор до Об'єднаних Націй генерал Карльос П. Ромульо промовляв на річній конвенції „Ківаніс Інтернешенел" і сказав, що „так званий колективний провід" в СССР ні в чому не змінив основного характеру світового комунізму. Не змінився також і комуністичний терор, як показали події під час мадярської революції. Це зрозуміли тепер і Об'єднані Нації, видавши звіт про те, як „Совєтська Росія при допомозі терористичних метод і убивств здавила спонтанний виступ мадярського народу проти Кремлю". Світ побачив „тип колоніялізму Совєтської Росії", який вона ввела до країн своїх сателітів. „Це ясно, казав Ромульо, що СССР послуговується силою і зрадою, і то безоглядно". Та в останньому часі дехто твердить, що „терор комуністів вже належить до минулого, бо терором, нібито послуговувалися тільки сталіністи, а колективний провід закинув брутальні методи. Та найновіший звіт ОН знищив той міт про зміни в СССР." Та небезпека не зменшується і тоді, коли комунізм послуговується не силою, тільки політичним обманом і підлещуванням, — твердив Ромульо.

В АМЕРИЦІ

● **Небіж президента Айзенгаверна** Ірл Айзенгавер молодший був легко поранений в автовій катастрофі коло Монтерей, Каліфорнія, де він вивчає російську мову в військовій школі.

● **День 2-го липня** оголошено в Ню Йорку „Днем „Мейфлавера II", бо тоді має прибути до того міста той вітрильний корабель, який збудований на взір вітрильника з 1620 року, який привіз перших прочан до ЗДА з Англії. Парада відбудеться на пірі 81, при вулиці 41. „Мейфлавер II" буде в Ню Йорку до „Дня Подяки".

● **В куті летовища Ла Ґардія в Ню Йорку** сиділа квочка фазана на 14 яйцях. Але робітники, які там працювали, завважали, що одного дня зникло 9 яєць, а найближчого дня залишилося тільки двоє. Не знати, хто забрав ті яйця: грабіжницькі тварини чи грабіжницькі люди.

● **Корабель „Італія"** прибув 24-го червня до порту в Ню Йорку і з нього висіли 743 пасажири, хоч на списку було тіль 742. 19-річній жінці Меделен Вайс народився хлопчик на кораблі, хоч вона сподівалася його аж в половині серпня. Мати заявила, що вона зовсім здорова і сама могла б іти додому, але за порадою лікаря пішла на кілька днів до шпиталю, а чоловік від'їхав додому.

● **Демократичний Комітет** повіту Ню Йорк призначив теперішнього посадника того міста Роберта Ф. Ваґнера на кандидата на те становище в виборах, які відбудуться найближчого листопада.

● **Ґустав Г. Дженсен** 25-го січня закінчив 91 рік, а 24-го червня закінчив 78-ий рік праці в фірмі „Лорд енд Тейлор" в Ню Йорку. В першому році він заробляв по 1.50 доляра на тиждень, мавши 13 років. Свою довговічність завдячує руханці. В молодому віці він належав до руханкового тов-а „Турнферайн", а ще й тепер завзято танцює на прийняттях.

● **Кубинський президент** Фульхенціо Батіста заявив, що його уряд думає розв'язати всі державні проблеми мирним і демократичним способом.

У СВІТІ

● **Полк. Стіґ Веннерстром,** кол. шведський військовий аташе у Вашинґтоні, якого шведський уряд відкликав мабуть у зв'язку з сенсацією підозрілої вартости, в яку було заплуване його прізвище завдяки любовній афері його 16-річної донечки з 18-річним хлопцем на послуги в Конґресі, висловився у Штокгольмі з гіркими докорами про маму того нелітнього юнака ‚панію Вільямс. Вона, мовляв, сама влегшила своєму синові виїхати з 16-річною дівчиною, Христиною Веннерстром тайком перед батьками дівчини, у „пошлюбну подорож" до Канади. Розшуки за втікачами велись у кільканадцятьох стейтах ЗДА. Їх врешті арештували, дівчину відібрала її мама і вернулась з нею до Швеції.

● **Єгипетський суд** в Каїро засудив 37-річного англійського купця Джеймса Царба, народженого в Єгипті, на 10 років в'язниці, а 52-річного колишнього адміністратора англійсько - арабської пресової аґенції в Каїро, Джеймса Свинберна, на 5 років в'язниці за участь в шпигунській афері у користь Англії та на шкоду Єгипту. Двох інших англійських підсудних звільнено. Ті чотири англійці станули перед судом разом із 12 египетськими арабами. Одного з арабів засуджено на смерть, а трьох на досмертну в'язницю.

● **25,000 жидів** виїхало з Польщі до Ізраїлю впродовж останнього року. Останні пашпортові розпорядки в сателітній Польщі не звертаються проти еміґрування жидів із Польщі. За тими розпорядками, польська влада може відмовити візи кожному, чия приявність в Польщі потрібна для її економіки. Владислав Гомулка висміяв недавно закид, наче б Польщі шкодили „аґенти Ізраїлю". Мовляв, смішно й думати, щоб Ізраїль був заінтересований у підривній акції проти будь-якого уряду в Польщі.

● **Ленінград** святкував 250-річчя свого існування. Його засновано, як Петербург, за Петра I., а в Україні казалось, що його здвигнули „на козацьких кістках": тисячі козаків погинули при осушуванні болот над Невою.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОБУНІСТИЧНІ МІСТИФІКАТОРИ

Сенатська підкомісія для справ внутрішньої безпеки, ознайомившись із зібраними нею або переданими їй Федеральним Бюром Інвестиґацій матеріялами, як теж відбувши низку переслухань поінформованих осіб, у своєму звідомленні для сенатської правничої комісії понад усякий сумнів ствердила, що лютнева конвенція комуністичної партії ЗДА була від початку до кінця містифікацією, заранжованою для введення в блуд американської громадської опінії. Містифікацією були навіть видані нещодавно протоколи з цієї конвенції, які — як виявляється — були зредаґовані цілком таки незгідно з тим, що проходило в дійсності на конвенції.

Згадана сенатська підкомісія, публікуючи своє звідомлення, звернула водночас із цим увагу на дивовижну обставину, що американська преса пішла у своїй більшості на вудку пропаґандивної машини американської компартії і в погоні за сенсацією представила цю конвенцію згідно з інтенціями Москви і проводу компартії ЗДА, як переломову в історії цієї партії. На цій конвенції, мовляв, вирішено, після довгих дебат і зударів, „унезалежнитися" від Москви і здійснювати на терені ЗДА свою власну, „самостійну" політику, неспрямовану на насильне повалення існуючого уряду і встановлення комуністичного ладу. Деякі наївні журналісти, як стверджує підкомісія у своєму рапорті, хоч і не були допущені навіть в ролі обсерваторів до участи у конвенції, повірили на слово хитрим компартійцям й у своїх звідомленнях представили увесь перебіг тієї конвенції згідно з пляном і напрямними політичного бюра компартії ЗДА. Треба ствердити, що так потрактували цілу справу навіть кореспонденти найповажніших американських щоденників.

Тим часом, як виходить із розсліду сенатської підкомісії для справ внутрішньої безпеки, комуністична партія ЗДА не то що не послабила своїх організаційних й ідеологічних зв'язків із Кремлем та комуністичною партією Совєтського Союзу, але навпаки, ще тільки скріпила їх. Головним завданням відбутої конвенції було не „унезалежнення" від Москви, але вдержання проводу і членства американської компартії „в лінії" постанов двадцятого з'їзду комуністичної партії Совєтського Союзу. Не зважаючи на те, що аранжери й організатори конвенції проголосили, що конвенція є відкритою і для обсерваторів і для преси, наради цієї конвенції проходили надалі за закритими дверми і до них не мали доступу ні посторонні обсерватори, ні журналісти, яких інформовано тільки з допомогою передаваних їм поза залею нарад комунікатів і повідомлень. Єдиним винятком були кореспонденти ТАСС-а, які мали можливість весь час брати участь в нарадах.

В дальшому, як стверджує підкомісія, у виданих центральним комітетом компартії ЗДА протоколах з конвенції повикреслювано дбайливо все те, що могло б свідчити про будь-яку залежність від Москви. З того погляду важливим у цих протоколах є не те, що там записано, але те, що пропущено, або промовчано. Викреслено з протоколу всі згадки, що стосувалися совєтської інтервенції на Мадярщині, як теж і антисемітизму в Совєтському Союзі, навіть у позитивному для Совєтів звучанні. Не згадано ніже словом про те, що „побудова соціялізму" має відбутися в Америці з допомогою червоної армії. Промовчано теж і той факт, що комуністична партія ЗДА була одним з найбільших противників перемир'я на Кореї і „зрезиґнувала" з цього спротиву аж тоді, як Москва змінила своє ставлення до цієї справи. Так же само не згадано ні словом про те, що під час лютневої конвенції вирішено орієнтуватися на Совєтський Союз без огляду на те, чи його політика правильна чи ні.

Наприкінці свого рапорту сенатська підкомісія навела низку фактів на доказ того, що комуністична партія ЗДА залишилася далі „монолітною, дисциплінованою організацією". Вістки про те, що партія „лібералізується" і що вона готова толерувати у своїх рядах різні „ухили", пущено в обіг зумисне, щоб викликати серед громадянства враження про основні зміни компартії, її толерантність й унезалежнення від Москви. Так же само створено леґенду про те, що комуністична партія ЗДА не хоче мати нічого спільного з насильним поваленням уряду і зміною ладу, мовляв, вона хоче змагати до цієї мети леґальними засобами. Підкомісія на підставі низки фактів і даних ствердила, що такий міт не відповідає дійсності і що американські комуністи далі готові застосовувати насилля у своєму намаганні до повалення існуючого ладу.

Звідомлення сенатської комісії тільки потверджує те, що наперед знали і завжди твердили ті, що знають справжню злочинну суть комунізму, з її брехнями, підступами і зрадою.

АМЕРИКАНЦІ ВІДХОДЯТЬ З ЯПОНІЇ

У комунікаті про відбуті у Вашингтоні вичерпні наради з японським прем'єром Нобосуке Кіші вміщено одне важливе повідомлення: вже в „найкоротшому часі" відійдуть з Японії всі американські наземні війська, а дальші будуть відтягані в міру зростання японських збройних сил. Це подія, яка має величезне значення з різних аспектів — психологічного, політичного і стратегічного. „Відхід Америки з Японії" — це наче новий межовий камінь на шляху відбудови суверенности і великодержавницької сили Японії та водночас наявний зовнішній знак нової міждержавної конфіґурації сил на Далекому Сході. Японія щораз більше стає самостійним чинником, який всилі і сам себе оборонити і бути рівновартним партнером в оборонному бльоку західнього демократичного світу проти совєтської та комуно-китайської небезпеки.

Американські коментатори звертають увагу на один цікавий момент: західньо-европейські народи — англійці, французи, німці, італійці — наполягають, щоб американські збройні сили, хоч би тільки в мінімальній кількості, як „символічні репрезентанти" збройної потуги З'єдинених Держав, — залишалися на західньо-европейському континенті й на англійському острові. Зокрема Німецька Федеративна Республіка дуже вразлива на цьому пункті. Осягнувши небувалий розквіт економіки, яка з кінцем останньої війни лежала дослівно під румовищами з а х і дньо-німецьких промислових міст, німці відзискали почуття своєї рівности і національної гордости, за винятком одної точки: вони попадають в паніку на думку про можливість відходу зовсім з їхньої території західніх військ і залишення їх „на поталу" Совєтам. Цікаво, що водночас німці з великою нехіттю ставляться до відбудови власної збройної сили. Вони просто вважають, що „обов'язком" західніх альянтів є боронити їх. Ця думка закорінилась в німецькому думанні так глибоко, що треба було великого натиску збоку альянтів, щоб переконати західньо-німецьких міністрів господарства і фінансів, що поки німці не мають достатньої власної збройної сили, повинні бодай частинно оплачувати кошти стаціонованих в Німеччині альянтських військ, призначенням яких є оборона Західної Німеччини проти загрози зі Сходу.

Цілком протилежні настрої були з самого початку в Японії. Правда, пацифістична пропаґанда, поведена американцями після примушення Японії до беззастережної капітуляції, витиснула теж на духовому обличчі сучасного японця ту нехіть до збройної сили, яка значно облегшила демагогію японським соціялістам. Проте японці водночас не наставились на виключну оборону американцями і ніколи не були одушевлені перебуванням на японській території великого американського гарнізону, дармащо це американське військо було в Японії завжди джерелом великих зарібків для місцевого населення. В цьому пункті японський прем'єр напевне зустрінеться після свого повороту з Америки з признанням збоку японської публічної опінії. Він матиме водночас в руках поважну зброю проти своїх соціялістичних опонентів: мовляв, чим швидше Японія поставить на ноги власну армію, фльоту й летунство, тим швидше й американці цілком залишать територію Японії. Він матиме теж найповажніший арґумент для своєї прозахідньої і проамериканської закордонної політики: Америка не могла дати кращого й переконливішого доказу на відсутність будь-яких „імперіялістичних" цілей у відношенні до Японії, як її добровільна згода на відкликання відтіль своїх військ.

Політичне значення цієї американської постанови лежить в очевидному переконанні американських керівних чинників, що небезпека совєтської і комуно-китайської аґресії на Далекому Сході значно зменшилась. На цю тему напевно велись довгі й вичерпні наради на військово-п о л і т и чній верхівці ЗДА, поки вона не прийняла обов'язуючого рішення. Звертають увагу, що вже кілька тижнів тому секретар оборони Чарлз Вилсон натякнув був, що береться під увагу новий американський підхід до заморських баз. Цей вислів промайнув якось без особливої уваги збоку преси. Тепер, на тлі заповідженого відклику американських наземних військ з Японії, виявляється, що від довшого часу ведуться наради керівних військових чинників на тему ліквідування одних та скріплювання інших військових баз. Ось так, майже одночасно з заповіддю про ступневу ліквідацію японської бази, заповіджено скріплення додатковим летунством і — опісля — новітньою артилерією двох американських дивізій на південно-корейському фронті. Перевірювання вартости окремих оборонних обширів ведеться одинаково у зв'язку з новим стратеґічним плянуванням американських союзників (Англії), як і з гоном до ощадности, який так яскраво виявив себе в цьогорічній бюджетовій дебаті Конґресу. Нема сумніву, що в цих рішеннях приймається також під увагу й можливості, що їх висуває Лондонська конференція роззброєння. Конкретно — найбільш вірогідним вислідом тієї конференції буде якесь поменшення існуючих наземних військ Заходу і комуністичних країн. На цьому тлі мінімальну ролю грав би 25-тисячний американський ґарнізон в Японії.

За вістками американської преси — в конґресових колах нема ніякого великого захоплення відкликанням наземного війська з Японії та заповідженням поменшення тамошніх морських і летунських з'єднань. У пресі почалась теж дискусія на тему дуже обосічної реакції, що її викличе вістка про цю постанову в усіх азійських народів. Можуть скріпитися пацифістичні настрої, може посилитись комуністична пропаґанда, що — мовляв — ось самі американці п о т в е рджують, що зменшилось міжнародне напруження, що світ входить в тривку стадію „співіснування" і що цілком минулася небезпека нової великої війни. Таке приспання чуйности вільного світу дало б чудову нагоду Совєтам і комуністичному Китаєві тільки посилити власне зброєння, щоб рішуче перехилити в свій бік рівновагу в нинішньому збройному стані світу. У відповідь чуємо мало потішаючий арґумент, що в різних пунктах світу вже й тепер комуністи могли б несподіваною атакою вискати „першу рунду". Це стосується, напр., Кореї, де 500 північно-корейських (совєтських і китайських) турбо-моторових і ракетних літаків, яких там зовсім не було наприкінці Корейської війни, були б цілком всилі знищити першою атакою обидва південно-корейські порти та більшість південно-к о р е йських летовищ. Мовляв: не було б навіть часу на проголошення летунської тривоги в Сеулі ні Інчоні, якщо ворожі літаки вистартували б з летовищ, положених зараз за демаркаційною лінією, у віддалі кругло 100 миль у повітряній лінії від названих міст. Але — це була б тільки „перша рунда". Головним гамульцем для всякої аґресії комуністів, отже й, напр., супроти Японії, є свідомість у Москві і Пейпінґу, що кожний такий напад означав би нову світову війну. І що вислід такої нової великої війни був би катастрофою для комуністичної влади й комуністичного устрою скрізь, де вони тепер існують.

ФРАНЦІЯ І ЇЇ САТЕЛІТИ

Якщо світова преса знає, скільки Францію коштує війна в Альжирі, якщо кожному ясно, що Альжир є основою труднощів Франції, то при цьому забувається, що винятково важливу ролю в цьому всьому грають Туніс і Марокко, дві держави й дві проблеми, що їх світ зараховує до щасливо розв'язаних. Тут нічого дивного, бо й кожному французові здається, що справа Тунісу й Марокко полагоджена. Одні з самостійністю цих колишніх французьких протекторатів погоджуються, інші — ні, але назагал французи вважають, що це справи полагоджені.

Цілком інакше виглядає справа в дійсності.

Не можна вважати за остаточно полагоджену справу ні Марокко, ні Тунісу, якщо не зобувати, що обидві ці держави здобули свою незалежність впертою боротьбою, в якій падали жертви й падали ще дуже недавно, всього три роки тому, а три роки — закороткий час, щоб забути боротьбу й криваві втрати. І в одній і в другій державі ще залишились французи, які забезпечені окремим статутом, бо вони потрібні цим державам. Все ж таки вони мають там певні привілеї, що датуються часами колоніяльної залежности цих країн від Парижу й їх там трактують як залишки колоніяльних часів. Життя цих французів не є легке, вони втікають і Франція видає поважні кошти на влаштування їх у метрополії.

Даючи їм самостійність, Франція вважала, що Туніс і Марокко залишаться в багатьох відношеннях сателітами її. Сателітність цих країн мала б бути запевнена французькою мовою й культурою, що проникли через школи доволі глибоко. Адже діти марокканського султана говорять тільки французькою мовою, перша особистість Тунісу — Бурґіба — одружений з француженкою, має також французьке громадянство і дійсно хотів би затримати постійний зв'язок з Францією в духовому відношенні, хотів би втримувати контакт з Заходом за посередництвом Франції.

Годі й згадувати про господарські зв'язки цих країн з Францією. Адже машини в більшості французької фабрикації і всі замінні частини мусять приходити ще довго з Франції. Ринок збуту основних продуктів був зорієнтований виключно на Францію. Франція потребує цих продуктів, тунізійський чи марокканський продуцент тільки з великим трудом знайде іншого клієнта.

Признаючи с а м о стійність Мароккові, Франція відразу погодилась на вивінування марокканської армії і прийняла тисячі кандидатів на старшин в свої військові школи. Погодилась на великі субсидії для виставлення марокканської армії і витрачає приблизно 40 мільярдів франків на це діло. В Тунісі залишились французькі частини, які мають там бути, доки Туніс не виставить своєї армії, що передбачалось щойно за 10 років після підписання договору про знесення французького протекторату.

У французьких міністрів, не говорячи вже про пересічних французів, було почуття, що ці „недозрілі" народи будуть задоволені самою самостійністю і залишаться „добровільними сателітами" Франції. Теоретично — це не є виключене й обидві ці країни були б бодай духово й в господарському відношенні сателітами Франції, коли б не.. Альжир.

Альжир лежить між Тунісом і Марокко. Дві мохаммеданські держави, дві держави, що почувають себе пов'язаними з Францією, почувають себе й загроженими тією перспективою с а т е літности. Цілком ясно, що коли б включити в концерт незалежний Альжир, коли б пов'язатись з Лібією, тоді північна Африка мала б таку силу, що могла б говорити з Францією — без страху попасти в іншого роду залежність.

Крім того: як сусіди мохаммеданської віри, пов'язані зі собою і расово, зв'язані відчуттям святости змагань за визволення — можуть не підтримати Альжиру, коли самі вчора домагались того ж, що Альжир тепер? Для Заходу справа Альжиру виглядає зовсім інакше, як Тунісу чи Марокко. Для Заходу важне те, що Туніс і Марокко більш суцільні расово, мають свою провідну верству, мали свою традицію суверенів на троні. Альжир — складається з різних племен, які не являють собою ні расової, ні мовної єдности, він ніколи не мав свого суверена, він перетиканий французами і не має ще провідної верстви, ні в культурному ні в політичному відношенні. Але все це для тунізійців чи марокканців — не є арґументи. Вони вважають, що Альжир повинен мати самостійність і коли Франція її не дає, то виявляє колоніяльні намагання, а це не сприяє думці про приязні з нею відносини.

Зовсім природно, що і Марокко, і Туніс допомагають альжирцям. Як можуть тунізійські прикордонники видати французам раненого альжирського повстанця, що шукає у них захисту? Адже французи потрактують його як людину, що стоїть поза правом, він стане перед військовим судом. І тунізійці переховують таких ранених, лікують їх, а потім помагають їм дістатись до своїх. Через Туніс іде лібійська й єгипетська зброя для альжирських повстанців. Та й сам Туніс допомагає фінансово.

Для Франції створюється парадоксальна ситуація: допомога Тунісові й Марокко йде до альжирців і, так сказати б, стріляє проти французьких вояків. Це змусило французький уряд стримати допомогу Тунісові. Такі потягнення для нововизволеного народу, що ще думає революційними категоріями й взагалі мало має до втрачення, є притокою до обурення й завзятости. Бурґіба заявив, що Туніс шукатиме собі інших ринків збуту й джерел закупу, а Францію трактуватиме тільки нарівні з усіми іншими державами. Це означає, що зона франка звузиться, бо з неї випадуть і Марокко й Туніс, а для Франції це дуже прикро, коли зважити, що випав уже Індо-Китай, а решта колоній стоять на примітивному ступні розвитку.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРОТИ ГІПНОЗИ „ВЕЛИКИХ СЛІВ"

„...Несли, несли з чужого поля
і в Україну принесли
великих слів велику силу..."

(Т. Шевченко „Посланіє")

Як хтось питає: як це все ж таки сталося, що український народ революційних 1917—1919 років не визволився з московсько-імперських кайданів? — то наша відповідь одна: національно-свідома частина українського суспільства повірила, що чудодійна революція перетворила кайдани в братні обійми і для реалізації наших омріяних постулятів „волі й долі" нам досить самих лише прекраснодушних слів.

Це була облуда на велику скалю, і нема чого тепер, по сорока роках, кивати на Грицька чи Стецька персонально: мовляв, це вони були такі сліпі і завели нас під дурного хату, а ось коли б ми, то...

Провід був такий, яка була більшість тодішнього свідомого українства. А ця більшість раділа, плакала слізьми революційного зворушення і не могла собі уявити — для чого українці мають відокремлюватися від „брата"?!

Відповідальний все ж таки провід, бо він мусів бачити більше і далі, ніж бачив загал; провід мусів не плестися в хвості подій, а чимдуж звільнятися від гіпнози „общекотєлкової" ф р а з еології, пересісти з „общеімперського" (а на словах навіть плянетарного!) коня на українського і поєднати загальні революційно-соціялістичні гасла з гаслами державної самостійности.

Чому есеро-есдецький провід на це не спромігся?

Очевидно, тому, що він був вихований не в українській, а в загальноросійській школі. Хоч формально існували вже українські есдеки і есери, як окремі партії, але вони й далі побирали свою духову їжу: програми, концепції, тактичні системи з „одного котєлка" — спільного для всієї, в маштабах імперії, „революційної демократії". Вони і в 1917 р. ще не звільнилися від засвоєного (за довгий попередній період організаційної єдности) погляду, що єдина імперія — єдина революція; українська революція — це лише „територіяльна частка" загальноросійського революційного руху.

Це, власне, й припечатало нашу долю 1917 року. Бо в час революції мірodатним чинником кожного суспільства є ідеолог — революційна інтеліґенція; а українська революційна інтеліґенція нічого так не боялася тоді, як закиду, що вона „виломлюється з єдиного революційного фронту", що вона заганяє ніж у спину „революційним трудящим Росії".

Російські неділимці це бачили і використовували на сто відсотків:

— Як можна відділятися від „свого брата-трудящого", з яким ділили спільні злидні 4-річної війни, проливали разом кров, їли з одного котєлка?!

Оця примітивна і тим, власне, сильна, бо зрозуміла найвідсталішим масам (а таких у Росії 1917 року була більшість!) аґітація і арґументація мала магічний вплив, полонила геть душу українця-фронтовика і фактично розвалилися всі українізовані літніх місяців 1917 року полки, через що в січні 1918 року не було ні одного вже українського полку проти матросів Муравйова, а були самі добровольці-юнаки.

Треба ще сказати, що масова большевизація українських вояків (рядових) вкрай деморалізувала і старшинський корпус. (Бо, напр., у Києві, під час наступу Муравйова, напевно було не менше як 5-6 тисяч українських старшин, які, проте, не спромоглися на жадну акцію).

Що ж, чимало старшин з цього числа теж були під гіпнозою „великих слів" про „є д и н и й р е в о л ю ц ійний фронт" від Мурманська до Баку і від Збруча до Амура.

Пишучи ці невеселі рядки, ми маємо на увазі остерегти нашу суспільність від повторення такої помилки в майбутньому. Крайня пора, щоб наші політики навчилися крізь димову заслону „всегуманних" фраз бачити тверде зерно людських вчинків і дійсности.

Б. Сивенко

РОЗСТАЛИСЬ МИ...

Розстались ми
з літами молодими,
І інша молодість
своїх пісень співа.
Вслід за теплом
ідуть суворі зими,
Стверділий ґрунт
розколює трава.

Колись стрункі
і пристрасні дівчата
Вже сивину
розчісують рясну,
А поруч з ними
радість, ледь почата,
Благословля
сімнадцяту весну.

Настане час,
і це розкішне сяйво
Дорогу дасть
для молодих зірок.
Ніщо, ніщо
у світі цім не зайве,
Та є кінець
на кожний початок:

І так іде
роками і віками,
Як чергування
світла та імли.
Любіть життя,
аби не нарікали,
Що ви його
даремне прожили.

АНАТОЛЬ ГАЛАН

Б. Полянич

СТРІЛ УНОЧІ

СЕНСАЦІЙНА ПОВІСТЬ

(3)

Комісар Кремер заперечив рукою.

— Так, так, — продовжував, — ви це хотіли сказати. Що більше, ви це раніш чи пізніш зробите, тоді, коли я буду вам уже непотрібний. О, тепер ще ні, зовсім певно ні! І тому я тепер зовсім спокійний.

По обличчі комісаря майнула легка усмішка й згубилася в кутиках уст. Він підійшов до присутнього й поклав йому руку на рам'я.

— Ви сьогодні в бунтарському настрої. Я ж зовсім не думаю так погано про вас... Не в тому річ, що буде колись, лише, тепер, коли наша співпраця так гарно наладнана, ми мусимо доложити всіх старань, всіх наших сил, щоб якнайкраще повести справу. Правда? Так, отже ви самі можете зрозуміти, що нам необхідно знати, хто зі старших кермує цією вашою „революцією". Як знатимем провідника, то й ваше становище буде інакше, ну й взагалі... Ви ж це прекрасно розумієте?! Що?

І комісар Кремер витягнув цигарки та сказав:

— Будь ласка!

Той поволі простягнув руку, узяв цигарку і почав її уважно оглядати.

Кремер сховав цигарки, витягнув запальничку й маленький вогник заблимав у кімнаті. Чоловік прижмурив очі. Вогник миґтів, хитаючись. В його світлі мигнули різкі, виразні обриси обличчя чоловіка, його жовтий плащ, крісло, на якому він сидів, маленька софа побіч і сіра довга стіна. Цигарка придусила вогник і комісар, втягаючи дим, сховав запальничку.

— Ви ж це прекрасно розумієте! — повторив з натиском.

Чоловік посміхнувся.

— Ох, а це прекрасно розумію! Що більше, пане комісаре, я навіть знаю, що коли я цього добродія вам не передам, то він мене передасть їм!

— Я вас не розумію! — призадумався комісар.

— Пане комісаре, — сказав поважно чоловік, — чи я маю у вас довір'я?

— Повне довір'я! — поважно ствердив комісар.

— Ви знаєте, що я не затаїв перед вами нічого від того часу, коли я перебрав команду революційного ґуртка. І так, як з одного боку я маю повне довір'я у вас, так знову з другого боку я маю повне довір'я у своїх. Ви ж знаєте, що всі „прогульки", усі напади, які я плянував...

Комісар зареготався.

— Чи не краще б сказати докладніше: які ми плянували?

Чоловік притакнув.

— Так, які ми плянували, зовсім справедливо! Значить, всі напади прекрасно вдавалися, і, хоч були арештовані, то нікому не доказано ніякої вини й всіх випущено на волю.

Комісар Кремер рукою дошукався крісла й уважно сів на ньому.

— Ну, ну! Хіба ж може бути якась помилка, коли поліція співпрацює з революційним підпіллям?

— Власне! — притакнув чоловік. — І тому, коли ми з останнього нашого нападу на поштову касу при вул. Тихій взяли 170 зол., сказати б безкровно...

Кремер сухо перебив.

— Замість від мене, ви взяли собі платню просто з каси.

— Саме, кажу — продовжував чоловік, — коли той останній „напад" відбувся спокійно, то я тоді з'єднав собі повне довір'я своїх товаришів. Тимбільше, що пляни моїх товаришів постійно не вдавалися.

Кремер зареготався.

— Ви, може, хотіли б, щоб я співпрацював з усіма революціонерами, га?

Мужчина прикусив уста й по хвилині спокійно говорив.

— Значить, я при вашій помочі з'єднав собі повне довір'я у своїх товаришів. З уваги одначе на теперішній стан, черговий мій плян мусить не вдатися. Це дуже легко зробити, але боюся, що воно запізно.

— Запізно?

— Так, запізно. Хтось із нас зрадився!

— Якто „хтось із нас"? — гостро спитав комісар Кремер.

— Просто: ви або я! Але що торкається мене, це неможливе!

— Вибачте, пане, ви, здається, не знаєте, що говорите! Я вас зрадив?

— Ви мене зле розумієте, пане комісаре! Не ви мене зрадили, тільки мене починають підозрівати.

— Хто? — живо спитав комісар.

— Ніхто зокрема і всі разом. Докладніше кажучи „він". А я „його" не знаю. І коли б я, повторюю, не тішився таким довір'ям не лише серед товаришів, але й в головному штабі, сьогодні був би я „скінчений".

— Пождіть, спокійніше! — призадумався комісар. — Значить, цього „його", як ви кажете, нема ні у вашому ґуртку, ні в штабі. Бо якби „він" був чи тут, чи там, то значить, ви про нього знали б.

— Ех, якби я міг знати, де „він" є. Але „він" існує, зовсім певно. Я вже старався всюди довідатись, де „його" можна найти. Одно певне: його між молоддю нема.

Чоловік затягнувся цигаркою. Вогонь спалахнув і накрився попелом. Здалеку задзенькотів трамвай.

— А як ви знаєте, що „він" існує? — спитав уважно комісар.

Чоловік завагався.

— Як? — повторив питання. — Бачите, я його просто відчуваю. Я відчуваю, що щось станеться, чи може радше, щось стається, хтось іде проти мене й той хтось є сильніший від мене. А я не знаю, хто це!

Комісар віддув зневажливо губи.

— Ви схвильовані й надто перечулені. Хто може йти проти вас? Ви маєте нашу опіку й маєте довір'я у своїх. Хто може вам щонебудь зробити?

Чоловік ніби не чув комісара.

— Кожний запит чи вказівка штабу є підозрілі. Воно якось інакше, як колись. І хоч на мої руки, як врешті ви знаєте, йдуть далі письма з похвалами й з інструкціями, я почуваю, що між нами впала якась тінь і я... я раніш чи пізніш [illegible] в мій...

ЯК ЕРІО БУВ У КИЄВІ

(Закінчення)

Валка виглядала так: попереду сунувся величезний танк, а по боках, трохи ззаду, ще два танки з повним бойовим вирядом. Солдати на танках держали зброю в руках напоготівлі. Їхали також верхи на гарних конях офіцери з пістолями в руках. А посередині в особовім авті, в оточенні чотирьох осіб, двох у цивільному, а двох у військовому, стояв на ногах наш гість. Я мав нагоду дуже добре придивитись до його особи та його рухів. Він безупину розглядався при помочі льорнетки на обидві сторони вулиці, з великим зацікавленням спиняючи свою увагу на багатстві, яке пишалося за вистановими вікнами крамниць.

Тільки одну, і то найбільшу помилку зробив Еріо, що не звелів комусь із свого почету піти купити щось на пам'ятку з далекої України. Дуже дивно, чому він цього не зробив? Я певний, що ціла справа його подорожі в Україну пішла б іншими рейками, а зокрема український нарід не споминав би його злим словом. А зате на Москву впала б чорна пляма, від якої тяжко було б комуністам обмити свої руки, закривавлені жахливими злочинами супроти українського народу. І це могло б статися тільки тоді, якби наш гість переконався, що на полицях крамниць, замість всяких товарів, лежить сміття.

Американські кораблі, навантажені харчами, одягом та всяким іншим добром, не привезли тоді з Америки своїх дарів голодуючим, бо большевики заявили, що в Україні ніякого голоду нема, що там всього подостатком, тільки, мовляв, по більших містах, як Ленінград та Москва, відчувається недостача харчів, одягу та медикаментів. А щодо України, то будьте спокійні за неї. Маєте ясне свідоцтво французького міністра, який після своєї подорожі по Україні, на цілий світ заявив, що там такий добробут, якого і в европейських столицях немає.

Страшна голодова смерть змела в 1932-33 році кілька мільйонів українського населення. І в той жахливий час могутня і багата Америка визнала найжахливішу катівню, що їй на ім'я СССР, як нормальну державу. До цього найбільше спричинилась подорож по Україні прем'єр-міністра Еріо.

Мені часом приходить на думку, як то могло статися, що не знайшлося в Києві відважної людини, яка б посвятилась своїм власним життям і крикнула на ціле горло: „Пане міністре, тебе обдурено! Піди та подивися, що там є поза склом у тих крамницях, подивись що діється на сусідніх вулицях!" На жаль, того не сталося, не знайшлося між товпою відважного, що віддав би себе на страшні муки катам в обороні свого народу. Урочистість відбулася спокійно. Люди вислухали гучні промови, побачили французького міністра, подивилися за склом на всякі чуда та й розійшлись помаленьку похнюплені по домах. А пан міністер, як звичайно, погостився з облесними совєтськими вельможами та й поїхав собі до Парижу. Ніхто не протестував, ніхто не кричав, не бунтувався — тож, уважав він, що все в порядку, і те, що він бачив власними очима, не могло свідчити про якийсь там голод.

Але не треба забувати, що в той час мало хто знав у Західній Европі про те, що комуністи здібні на щось подібне. Чи тільки одного Еріо вдалось їм обдурити? Вони обдурили вже не одного славного дипломата і ще багатьох обдурять, хоч Захід вже ніби трохи й прозрів.

Подібний випадок маємо із фотознімками, що їх привезла з України панночка Сурмач. Я мав нагоду бачити ці знімки. І що ж? Бачив я на тих знімках майже ті самі і на той самий лад прочищені стежки та дороги, якими провадили комуністи Еріо. Візьму з тих знімок хоч би одну для характеристики, а саме ту жінку, що продає помідори. Я певний, що та красуня, убрана в пишний народний стрій, не мала й мати не буде нічого спільного з продажем помідорів. Хіба, що тоді, як знову прийдуть закордонні гості. Тоді вона, сердега, знову дістане партійний наказ виконувати свою службу і грати ролю заможної та щасливої совєтської громадянки. Майже всі знімки є знятками з комуністичних комедій, що їх вони по-мистецьки розігрують перед чужинцями, головно американцями, які фотографують всякі дрібниці. Саме для цього большевики і стараються ті дрібниці прикрасити.

Але те, що вже сталося, не повернеться. Щоб, одначе цього не повторилось, на будуче треба в тій справі щось зарадити. В першу чергу треба добре інформувати тих, що вибираються відвідати Україну, попереджаючи, що там ніхто нікому з чужинців не скаже слова правди, бо знають, що за таке слово чекає.

Очевидець.

Думки з приводу Заг. Зборів Хору Кобзар у Филаделфії

З різних духових надбань народу однієї з найцінніших та найтриваліших залишається рідна пісня, рідна музика. Пісня — музика найбільш переконливо промовляє до нашого відчування, до нашої душі, тому може вона бути до певної міри формуючим чинником у вихованні молоді. Зокрема у теперішній нашій дійсності, коли народ переживає разом з цілим світом духову кризу, а молодь, задивлена в осяги других народів, все більше відчужується від культури своїх предків — на справу нашої хорової культури належало б звернути пильну увагу. Українська пісня різноманітна в темах, багата музичними елементами. Зокрема наша хорова творчість досягла була гарних успіхів. Наші композитори у хоровій ділянці дали світовій музичній літературі твори першорядної, високо мистецької вартости.

До одних з небагатьох у нашій дійсності хорів, що плекають нашу рідну хорову культуру належить хор Кобзар у Филаделфії. П'ять літ інтенсивної праці під мистецьким проводом д-ра Антона Рудницького — це дійсно великий час, в якому вибухають і гаснуть різні солом'яні запали, спроби та почини. Не зважаючи на те, що всі члени хору зайняті тяжкою роботою, хор продовжує безперервно свою працю. Його діяльність не була лиш хвилевим запалом, але викликана сильним бажанням працювати для української культури серед громадян ЗДА. Управа хору, під проводом п. Юрія Гаврилова, підготовляючи річні Збори, попередила їх нарадою з громадянами. В дні 16 травня ц. р. відбулися спільні сходини громадян з управою хору. Після короткої інформації про працю та пляни Управи хору на будуче, обговорено ряд проблем, зв'язаних з розвитком хору. Громадянство висказало побажання, щоби співоче Т-во Кобзар поширити членами прихильниками. Вибрано комісію (д-р Рибак, п-ні Чайківська, мґр. Скочиляс, Ю. Гаврилів та адв. Свистун), яка приготовила відповідний проєкт та зміну статуту. Метою цих змін є тісніше пов'язати справи і турботи хору з громадою та відповідною піддержкою сприяти розвоєві і культурно - мистецькій праці хору. Так підготовані Загальні Збори відбулися в дні 4 червня 1957. Зі звітів уступаючої Управи видно було велику пророблену працю. Хор за діловий рік відбув: 51 пробу, на що витрачено 102 години та 5 мистецьких виступів. Хор має вправді 94 члени, але дійсно активних є ледве понад 60 осіб. Зі звіту диригента д-ра А. Рудницького довідались присутні, що хор під мистецьким оглядом зробив значні поступи, чого доказом є вивчення і опанування таких пісень, як „На світанку" комп. Антона Рудницького та Мойсей (Пролог), а ці речі є найтяжчі в українськім хоровім репертуарі. Журби диригента є в тому, щоб хор зріс чисельно бодай до 100 активних співаків. Крім виступів з власним концертом та на різних імпрезах хор виступав також перед іншомовною публікою у Медфорд Лейк, Н. Дж. Доволі обширний звіт відчитав пресовий референт п. Жилавий, в якому підкреслив прихильне ставлення нашої преси до праці хору, яка містила дописи і згадки, зокрема згадав про „Свободу". З плянів праці на будуче довідались присутні, що хор підготовляє на осінь власний концерт. Він виступить в найближчому сезоні у народних строях, що їх виготовляє кооператива „Базар". Добором народних строїв займається пані Ільницька. Заг. Збори вирішили змінити статут зглядно його доповнити так, що на будуче членство поширено і на членів прихильників. Члени прихильники будуть згуртовані в окремій секції, а їх завдання буде сприяти мистецько-культурній праці хору. Так затіснюється співпраця цього культурного товариства з громадянством. Заг. Збори вибрали новий виділ з п. Юрієм Гавриловим у проводі, як головою. Диригент хору д-р А. Рудницький заповів вакаційну перерву, а після літніх вакацій хор продовжуватиме проби, щоб зі збільшеними мистецькими осягами виступити перед громадянством з власним концертом. На зборах був присутній голова філії УКК д-р В. Галан, який вітав хор, висказуючи йому признання за дотеперішню культурно - мистецьку працю. Зборами вміло проводив д-р Микола Рибак.

І. Скочиляс,

● **Президент Айзенгавер** купив за власні гроші кийок і торбу для японського прем'єра Нобусаке Кіші, коли йшов із ним грати в ґольфа. Раніше Айзенгавер мусів довідатися, як високий є прем'єр Кіші, бо кийок мусить бути достосований до висоти грача.

● **Між мадярськими** втікачами, які осіли в Англії в містечку Мідлсборо, та місцевим англійським населенням прийшло до гострого конфлікту, що розпочався, мабуть, від реакції англійців на поведення молодих мадярських втікачів із місцевими дівчатами. Юрба кількохсот англійців намагалася вдертись до „гуртожитку" 180 мадярських втікачів. Щойно поліція завела спокій.

ФРАНЦІЯ І ЇЇ САТЕЛІТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Вслід за цим почались сутички тунізійських поліційних і міліційних частин з частинами французької армії, що перебуває в Тунісі. Були вбиті по обох боках. Туніс звертає свої очі не на СССР, але на ЗДА. Америці союзники не конче потрібні, але вона їх відкинути не може, а тоді вони „відскочать" від Франції.

У Марокко ситуація подібна. Кордон між Марокко й Сагарою майже не визначени. Колись не було ніякої потреби визначувати кордон між дикою пустелею, заселеною лише кількома номадськими племенами, й французьким протекторатом. Сьогодні, коли в Сагарі появилась нафта, коли Марокко стало державою зі своїми амбіціями й також потребою нафти — справа зовсім інша. На цьому кордоні тут і там зникають французькі старшини, підстаршини й вояки. Декого потім „знаходять", декого ні. Їх схоплює марокканська повстанча армія, що ще не розформувалась, не влилась в ряди армії регулярної. Уряд Марокко заявляє, що не завжди контролює ці колишні повстанчі частини, а ліквідувати патріотів не може.

Важко тут збагнути, де кінчається неорганізованість номадів, а де починається гра уряду Марокко, що хоче виграти щось в Сагарі. Франція і тут пробувала поставитись гостро, але з того вийшла тільки ліквідація колишніх її прихильників і більше нічого.

Тому то новий прем'єр Франції — Буржес-Монурі — підкреслив своє бажання наладнати відносини з Тунісом і Марокко і включити ці дві держави в розбудову Африки, а зокрема в експлюатацію безмежних багатств Сагари, яких сьогодні ще й оцінити не можна. Це правильна думка, лише залишається відкритим питання, чи вдасться її новому прем'єрові зреалізувати.

Після упадку уряду Молле писалось, що новий уряд може тихо, без дискусії, на словах визнаючи попередню політику, зробити рішучі потягнення, які заперечать і направлять помилки попереднього уряду. Це вже сталося з Суезом. Без дискусій новий уряд договорився з Єгиптом в справі проходу французьких пароплавів через канал. Цього так легко не міг зробити уряд Молле, бо це була б його капітуляція. І він поставив Суез перед ОН, а його наступник без розмов зняв цю справу з порядку нарад доконаним фактом.

В справі Альжиру Буржес-Монурі не буде такий відважний, а без Альжиру не вдасться налагодити відносин з Тунісом і Марокко.

О. Д-вич

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Йонкерс, Н. Й.

Відкриття будинків СУМА.

Формальне відкриття новонабутих домів СУМА, ООЧСУ та Т-ва б. Вояків УПА у Йонкерс відбулося урочисто в неділю 26 травня ц. р.

По Службі Божій в год. 12.15 о. дек. Клос відправив молебен в намірені тих трьох організацій, і потому довершив посвячення домів. Вони складаються з одної великої залі, двох менших та ряду кімнат у двох будинках, куплених за ініціятивою п. С. Ревака та п. Зінчака.

Мейор міста п. Крістен Крістенсен перетяв офіційно синьожовту стяжку при головному вході, а численно зібрані гості нашого міста, як теж делеґації Головних Управ згаданих на початку організацій, численні делеґації Осередків СУМА з Ню Йорку, Бруклина, Джерзі Ситі, Пасейку та інших місцевостей, немала скількість Юного СУМА, які передтим всі разом сформували гарний похід з-під церкви Св. Михайла через вулиці міста аж під ново-набуті доми, взяли участь у бенкеті у великій залі, прибраній гарно під керівництвом мистця п. П. Холодного, під сучасну пору резидента нашого міста.

Голова Комітету п. В. Черевко відкрив бенкет промовою та віддав його провадження учинному та філянтропійному членові громади д-рові В. Кіналеві.

О. дек. В. Клос, як перший промовець, подав цінні вказівки з нагоди цього великого набутку української громади в Йонкерсі та закликав працювати під гаслом Бог і Батьківщина.

Серед дальших промовців були асистент головного прокуратора стейту Ню Йорк п. Гільберт Ленді, який є заінтересований організаціями, що протидіють злочинності серед молоді; активний у церковних організаціях п. В. В. Чолій, командант Католицьких Воєнних Ветеранів на Вестчестер повіт; п. Дучик, інспектор 5-тої округи Міської Ради; д-р І. Несторчук від Гол. Управи СУМА; др А. Соколишин від Гол. Управи ООЧСУ; п. Е. Несторук від ГУ Т-ва б. Вояків УПА; активний член громади п. В. Мандзій, голова Братства Св. Михаїла та інших організацій та довголітній секретар 8 Від. УНСУ; п-і К. Френчик, яка працює у церковних організаціях, п. П. Герасимів, голова 8 Від. УНСоюзу, п. А. Вовк, голова Українського Клюбу в Гейстінґс та інші.

Юний СУМ та діти мали свій бенкет у малій галі під керівництвом Йонкерського Осередку та п. Воднара з Гол. Управи СУМА.

Кухня була у власному заряді під проводом п. Коверка та п-і Т. Стоцької.

По бенкеті відбулася забава, до якої грала оркестра п. Савчука з Ню Йорку.

В бенкеті взяло участь понад 250 осіб та понад 50 дітей. Треба відзначити, що участь взяло солідарно все місцеве громадянство.

На цьому місці треба згадати тих громадян, що на протязі 3-ох місяців по своїй звичайній праці приходили щодня та працювали ще по 5—6 годин та цілі суботи безінтересовно при упорядкуванні і репараціях будинків. Це заощадило комітетові коло 4—5,000 дол. видатків.

Такі громадяни, як пп.: С. Гель, М. Шашкевич, Коверко, М. Сидор, С. Коцур, О. Кудрик, Вобухівський, С. Ревак, П. Русинко, Гаврилюк посвятили кожний принайменше по 300 годин праці, що в умовинах теперішньої дійсности є цінним доказом, що громадсько національний дух, почуття приналежности до своєї громади, посвята і жертвенність не завмерли, а живуть і причиняються до розцвіту громадської роботи у нашому місті. Допомагали в цій праці також десятки інших громадян, які не погніваються, що їх тут не вичислено з огляду на брак місця.

Є своя хата, і то велика, хай Бог дасть сили та витривалости наповнити її відповідним добрим змістом, виписаних так гарно на Сумівських прапорах: Бог і Батьківщина. **С. К.**

Кентон, Огайо

Чотири роки тому місцевий Осередок СУМА закупив за 65 дол. книжок, в анг. мові і передав, як дарунок українців Кентону до місцевої бібліотеки. В місяці травні, ц. р. при провірці культ. освіт. рефер. д. Хлистою і хронікарем д. Бабичем, як мається справа з подарованими книжками, виявилося, що деякі книжки читані по два і три рази. Згадані друзі роблять заходи, щоб українці мали свій осібний відділ при великій місцевій бібліотеці. Треба думати, що наше кентонське громадянство піде нам на зустріч до придбання більшої скількости книжок і допоможе освідомити американців, яким українська визвольна справа не є ясна.

Юні сумівці також не дармують. В місяці квітні юні сумівці, Л. Головата, В. Гудз і О. Головатий були запрошені до місцевого Жіночого Клюбу заграти на фортепіяні українських пісень. Згадані дівчатка, в народному строю, відограли дует „Український танок" з надзвичайним успіхом. Орест Головатий відограв індіянську пісню як „індіянин", але „українського походження". Керівника того дитячого фестивалю перестерігала глядачів, щоб під час виступу дітей не оплескувати. При появі наших „полтавок" сама перша ту дисципліну порушила. Юних сумівок дуже оплескували за гарну гру, народний стрій і за ніжний уклін-подяку. Орест, як шестимісячний учень фортепіяну, зарепрезентував себе бездоганно.

Гурток танцюристів юних сумівців: В. Гудз, І. Стрихальська, О. Стрихальський і М. Харліковський під мистецьким керівництвом д. І. Олійника, 14-го травня відтанцювали укр. танок „Козачок" в публічній народній школі. Театральна заля „Вирис Скул" була виповнена по береги місцевою амер. і укр. публікою. Наші юні сумівці за гарно виконаний танок одержували трикратно невгаваючі оплески, а директор школи п. Луць (з походження німець) поґратулював другові Олійникові. Славно Юні Друзі — Сумівці.

12 травня місцевим Осередком відсвятковано „День Матері". Юні сумівці відспівали ряд пісень і 20 деклямацій на честь власної мами, мами України і Матері нашої Церкви. 22-м матерям юні сумівці вручили живі квіти - вазони. Осібний букет заслужено одержала п-ні Хлиста від своєї початкової, найменшої юначки Любці Бабич. Пані Хлиста щиро подякувала всім юнакам - діточкам та їхнім родинам за пам'ять і гарні квіти.

Реферат виголосив голова Осередку д. В. Головатий. **В. Г.**

Труман пропонує, щоб 7-членний комітет вирішував справу нездібности президента

Ню Йорк. — Колишній президент Геррі С. Труман написав статтю для інкорпорації Норт Амерікен Нюзпейпер Алайенс, в якій пропонує, щоб справу нездібности американського президента виконувати свої обов'язки вирішував окремий 7-членний комітет. Коли б президент ЗДА так захворів, що не міг би виконувати своїх обов'язків, тоді, згідно з пропозицією Трумана, мав би діяти окремий комітет, до якого входили б: віце-президент, головний суддя Найвищого Суду ЗДА, спікер Палати Репрезентантів і представники більшости і меншости в обох палатах Конґресу — разом 7 осіб. Цей Комітет мав би покликати лікарський консиліюм із найкращих лікарів країни, щоб встановити, чи дійсно президент не може постійно виконувати своїх обов'язків. Коли лікарі ствердять дійсну нездібність президента виконувати свої обов'язки, тоді обов'язок президента мав би обняти віце-президент, а остання колеґія електорів мала б вибрати нового віце-президента. Таким способом, на думку колишнього президента, можна б запевнити країні безперервність виконної влади і затримати при вирішуванні цієї справи рівновагу між трьома частинами влади: виконної, суддейської і законодатної.

● В англійському фаховому журналі „Медікел Джернел" появилась стаття з підкресленням великої вартости гіпнози для лікування налогів надмірного курення і алькоголізму. Гіпноза виявилась знаменитим ліком в усіх недугах, спричинених психічним станом, включно з нервицею шлунка, як також в деяких недугах невідомого походження ,напр. при деформаціях скіри.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ ГУБЕРНАТОРІВ У ВІЛЬЯМСБУРГУ

Губернатор нюйоркського стейту Аверелл Гарриман (ліворуч) і губернатор Мишиґену Г. Меннен Вільямс під час 49-ої конференції губернаторів у Вільямсбурґу.

Нова пробна експльозія атомової бомби в Неваді

Ляс Веґас, Невада. — 24 го червня відбулася нова пробна експльозія атомової бомби, яка мала трохи більшу силу від тієї бомби, яку скинено на Гірошіму під час другої світової війни (20,000 тонн вибухового матеріялу ТНТ). Сила тієї нової бомби була надспедівано велика, бо вона розірвала цементову стіну окремо для пробних цілей збудованого будинку, який був у віддалі 14-ох миль. Представник комісії Атомової Енерґії заявив, що цей пробний вибух має окреме значення в розвитку нуклеарної зброї. Здогадуються, що ця нова бомба належить до тих, які спричиняють дуже малу радіяцію. Початковий блиск від неї був дуже сильний і осліплював при денному воняшному світлі на віддалі 50-ох миль. Вогнення куля тривала в повітрі дуже коротко, бо тільки 5 секунд Часова довжина вогневої кулі залежить від сили радіяції.

● Лікар д-р Джозеф Г. Кріс із Бей Шор, Лонґ Айленд, Н. Й., погодився не брати гонорару в сумі 1,500 долярів, якого він давніше домагався від батьків хлопця Венджеміна Кента Гупера, яким він опікувався під час того, як той хлопець впав був в пустий шиб, де був коло ше як 24 години. Домагання такого великого нонорару викликало було загальне обурення в цілій країні, і проти ньоог виступило було повітове лікарське товариство.

● Фундація Форда повідомляє, що цього тижня вона жертвує 630 каледжам 130,172,500 долярів, щоб ті каледжі могли збільшити професорські платні.

● Департамент оборони повідомляє, що армія в серпні покличе до військової служби тільки 11,000 рекрутів, а не 13,000, як давніше плянувалося. Зменшено число рекрутів тому, що зголосилося більше добровольців. Фльота, летунство і морська піхота зовсім не покликують рекрутів, бо мають подостатком добровольців.

В ПОНЕДІЛОК 24-го ЧЕРВНЯ 1957 Р.
упокоїлась в Бозі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наша Найдорожча Мати

бл. п. ЛЕОНТИНА з ГОЛУБОВСЬКИХ
ГОГУЛЬСЬКА

проживши 77 років.

Покійна була довголітньою Головою Союзу Українок в Кракові, де теж опікувалася політичними в'язнями.

Парастас — в середу 26-го червня, о год. 8-ій вечора в пох. заведенні С. Креденсора, 2501 Бровн Ст., Філа., Па.

Похорон відбудеться в четвер 27-го червня о год. 9-ій рано з церкви св. о. Николая при 24-ій вул. у Филаделфії на цвинтар Факс Чейс.

Горем прибиті — ІРИНА, дочка; РОМАН, син.

Спорт

УСК ДНІПРО БАЛТИМОР, МД., ЗДОБУВ ЧАШУ АРНОЛДА

В неділю, 9 червня 1957 р. у Вашинґтоні, ДК. відбулися фінальні змагання за чашу Арнольда поміж УСК Дніпро Балтимор, МД., італійського дружиною Вашинґтону Найт оф Колюмбус, що закінчилися 4:0 (1:0—33:0) в користь Дніпра. Дорога до фіналу вела Дніпровиків через побіди:

СК Балтимор Кікерс 5:4, СК Олімпік 3:0, Вашинґтон Спорт 3:0.

До рішальних змагань виступила дружина Дніпра, що рідко трапляється, у своєму найкращому складі: Ґринчишин, Царик, Крамер, Чечулін, Ратті, Зарубайко, Перец, Хархаліс (Ганас), Чумак, Де Сантос, Тригубенко.

Вже початок гри не віщував Дніпровикам легкої перемоги. Місцева дружина, що має славу найкращої Вашинґтону, зразу накинула сильне темпо, гостру і до деякої міри небезпечну гру, що вже у початкових мінутах дала у висліді контузію чільника нападу Дніпра.

На щастя, суддя скоро зорієнтувався і рушуче реаґував з місця на прояви неправильної гри, тим вплинув успокоюючо на гарячих італійців, а гра пішла своїм нормальним темпом.

У 17-тій хвилині м'яч дістає лівокриловий Тригубенко і Дніпро виграє першу півгру 1:0. По зміні нотуємо підворітне замішання. Оборонець вияснює ситуацію викопом на корнер, що його прицизно екзекює Тригубенко, а Чумак головою спрямовує м'яч у сітку і Дніпро веде 2:0.

Чергові ворота впали зі стріліт Де Сантоса, що вгоо дня заграв одні з кращих змагань сезону. Реасумуючи досі сказане, стверджуємо: Перемога Дніпра вповні заслужена. Як цілість представлялась дружина більш вирівнаною, не як у господарів, де всю надію покладано на поодинокі зірки, в той час, коли решта зовсім недописувала.

П. — вич.

Французькі колоністи в Альжирі погрожують бунтом

Альжир. — Відкликання новим французьким урядом Монурі теперішнього міністра для справ Альжиру, Роберта Лякоста, було б гаслом для французьких колоністів в Альжирі до нових великих заворушень — заявив американському кореспондентові в Альжирі Жан Готро, 25-річний голова організації французьких студентів в Альжирському університеті, яка нараховує 4,500 членів. Ця організація вже кількакратно дала себе пізнати, як організований центр право-націоналістичних французьких елементів в Альжирі, що активно підтримує демонстраціями і заворушеннями становище французьких колоністів, вороже всяким ліберальним реформам в Альжирі. Готро заявив, що димісіонування Лякоста, соціяліста, який проте тісно співпрацює з правими французькими колами в Альжирі, викликало б негайно нові бурхливі заворушення. 11 червня такі заворушення принесли 5 смертних жертв серед мусульманів. 6 лютого мин. року, коли тільки прийшов до влади уряд прем'єра Молле і цей останній особисто прибув до Альжиру, організація викликала генеральний страйк в Альжирі, а самого Молле привітала камінням і помідорами. Готро назвав кол. прем'єра Мендес-Франса „ворогом ч. 1 альжирських французів." Проте водночас інші газетні вісті натякають на можливості безпосередніх французько-альжирських переговорів, підготовлюваних марокканськими посередниками.

● В Сан Франціско, Каліфорнія, 24-го червня було дуже занечищене повітря („смоґ"), що важко було віддихати. По полудні вітер очистив місто з занечищеного повітря, і люди відідхнули.

Посмертна Згадка

МАРІЯ ПІСЕЦЬКА, членка 310 Відд. УНСоюзу з Брукліні, Н. Й., померла 14-го червня 1957 в 60 р. життя. Покійна родилась в Стрию, Галичина, до УНСоюзу вступила 1933 року. Залишила в смутку 2 синів Джана і Йосифа. Похорон відбувся 17-го червня. — В. Їй П.!
М. Долгун, секр.

ТАРЗАН, ч. 3888. Опікун зради.

Дійсно ясноволоса богиня! — глузував Тарзан. — І що ви скажете вабулю, коли все ваше волосся стало чорним?

Негайно знахур вліз до кімнати з напнутим луком. — Це вас зовсім не обходить, — глузував він, — бо ви ось зараз згинете!